

ODKUP (8) *sb m*

o prawdopodobnie jasne (tak w od-).

sg [N odkup.] ◇ A odkup (7). ◇ L odkupie (1). ◇ [pl G odkup(o)w.]

Sł stp, Cn brak, Linde XVI(XVIII) i XVIII – XIX w.

Danie lub wzięcie pieniędzy za coś (8) :

a. Nabycie z powrotem swojej własnej rzeczy (prawdopodobnie zajętej przez kogoś) [czego] (1) : są wyswołyeny oth roboth groczczych/ y oth wszythkych poborow swadzyebne othkup zyemye y ynszey kupyenyne [...] vyyawssy ZapWar 1520 nr 2248.

b. Wykupienie z niewoli (7) : Hifzpani [...] miefzczány iedny polzácowáli na odkup/ drugie z miáltá wygnáli. BielKron 230.

Zwrot: »[kogo] dać na odkup« (3): BielKron 256, 326v; á fyná ie⁸⁰ Konradá Mendog Krol Litewfki łáfkáwiefy fię obchodząc zdrowe⁸⁰ záchowál/ y potym go dał ná odkup tegoż roku. StryjKron 335.

α. Pieniądze, suma płacona za wykupienie z niewoli (3) : Aczbych cie też wybáwiłá/ wízákbych wielkiefy nieprzyiázni od oycá nábyłá/ Przetho że moy Oćiec stráciłby ten odkup ktoryby zá cie miał być dan. HistRzym 4v, 5; [Lytron Rantzongeld Odkup/ Wykupne pieniądze ArtNom N3].

Zwrot: »wziąć [za kogo] odkup« (1): Aczkołwiek by też moy oćiec był wziął zá niego odkup/ wżdyby przeto niebył bogátłzy HistRzym 5v.

c. [Uwolnienie się od obowiązków pańszczyźnianych w zamian za świadczenia pieniężne: Robią do dwora okrom odkupów tak jako insze wsi. LustrLub 59.

odkup czego: jeśli prawa jakie okażą na odkup szarwarków, tedy wolni będą. LustrMalb I 30. Cf Wyrażenie.

Wyrażenie: »odkup robot [z kogo]«: Odkup robót z kmieci KJM. LustrKrak I 144.]

Cf **ODKUPIENIE, ODKUPNO**